

Sadil nasproti je priporočal iznova, naj stopi Avstrija iz nemške zaveze; Čupr trdi, da nenemški narodi nemarajo za nemško zavezo in nemških narodov je vendar večina v Avstriji; Krommer trdi, da Prusija ni nevarna Avstriji, le Francoz je nevaren; Rusija je že večkrat pomagala Avstriji, nikoli se ni bojevala zoper njo. Slovani in Magjari mislijo, da Avstria, če le hoče, si je sama zadosti, in ne potrebuje mostu nemškega. Dr. Toman pravi, da v nekterih govorih današnjih je slišal vriš in hruš celega morja, v katerem se je potopilo ime „Avstrij“ (Dobro!) Težko je plavati proti reki, še težje proti valovom silnega morja. Vendar s pomočjo pravega avstrijskega domoljubja bom to skusil, da spregovorim v imenu tistih, ki se nočejo potopiti v to morje. Lahko zapopadam, da Nemec navdušeno govorí za edinost nemško in politiko nemško; al zapopasti ne morem, kako da poslanec Brinz reči more, da noben Avstrijanec drugače misliti ne more, misliti ne sme. Njega in Mühlfelda prašam: ali je naša — Avstrijancev — naloga na tem mestu, da branimo nemški bund ali da branimo Avstrij? Večina avstrijskih narodov — Italijani, Magjari, Hrvatje, Čehi — katerih ni tukaj, mi bo pritrdila, da je pravo, da to izrečem. Prav je, ako Avstria narodopravno — na podlagi federalizma — v zavezo stopi s Prusijo in ostalimi srednje-nemškimi deželami kot država z državo, nikakor pa v kakošni drugi obliki, da bi se vse nemške dežele stopile v eno celoto. Vprašam tedaj: ali se bo Nemčija potopila v Avstrij, ali pa mi v Nemčijo? Kaj bo potem z Avstrij? Ali more biti samostojna? Mi Avstrijanci protestujemo zoper tako zavezo! Kaj neki pomeni taka zaveza? Kaj drugačega kot to, da bi edino veliko Nemčijo snovali in nas tudi doma ponemčili! Mar nam je Nemčija pomagala, ko smo zgubili najlepši del Italije? Ali nam bo, če bi še kdaj pomoči treba bilo? Ali se nam je poplačalo že vse to, da so nenemški sinovi pri Lipsii prelivali krv? Prava pomoč Avstrij je le v Avstriji sami, v narodih njenih, ako se jim vsem dá, kar vsem gré. Ki ste danes tako politično govorili za nemško edinost, primite za to zastavo, povzdignite jo kviško, pa boste vidili, da najmanj 25 milijonov Avstrijancev za vami — ne gré!

Potem je bil 10., 11. in 12. odstavek z večino glasov sprejet.

12. seja pa je bila med vsimi dosihmal naj bolj vinharna, pravda je bila za to, da je vlada v obsedni stanju Galicijo. To obžaluje državni zbor ter pričakuje razloge izvediti od vlade, zakaj je to storila, in željo razodeva, da bi se kmali odstranila obeda. 4 ministri so zagoravljali vlado, 6 poslancev pa (eden bivši minister Pratobevera) ji je nasproti stopilo. Huda borba je bila; al ministrom ni obveljala zmaga, ker le 28 poslancev je za nje glasovalo, vsi ostali so sprejeli vladi prostivni predlog. — Razprava o adresi še ni do konca dognana.

Dnarni zapisnik Matičini.

Prenesek iz 45. lista „Novic“	6707 gold. 34 kr.
Gospod Majhenič Gašpar, župnik v Vinici, kot ustanovnik	15 " — "
" Arko Jernej, prošt v Novomestu . . .	10 " — "
Po gospodu proštu so poslali za letni donesek:	
Gospod Kuhelj Matija, vikar	2 " — "
" Lukanec Jože, kaplan v Stopičah .	2 " — "
" Režek Peter, " v Mernipeči	2 " — "
" Orešnik Jožef, podfajm. v Mehovem	2 " — "
" Jerin Jak., fajmošter pri Beli cerkvi	2 " — "
" Derčar Martin, kaplan v Šenpetru	2 " — "
" Svetličič Mat., korar v Novomestu	2 " — "
Gospod dr. Valenta Alojzi v Ljubljani kot ustan.	10 " — "

V Kranji so kot ustanovniki pristopili in po g.

Drag. Šavniku poslali:

Gospod Reš Janez, dekan v Kranji	10 gold. — kr.
" Mežnarec Anton, kaplan v Kranji .	10 " — "
" dr. Sterbenc Juri, " " " .	10 " — "
" Holcer Janez, posestnik v " .	10 " — "
Gospodičina Nikolaja Floranova v Kranji .	10 " — "
Gospod Lazar Mih., ravnatelj glavne kranjske šole za letni donesek	2 " — "
Po gospod dr. Srnecu iz Maribora so poslali kot ustanovniki:	
Gospod Glazer Marko, častni kanonik in župnik pri sv. Petru	10 " — "
" Pauša Matija, kaplan pri sv. Petru .	10 " — "
" Rapoc Franc, pravosl. v Mariboru .	10 " — "
" Ratej Franjo, c. k. bilježnik v "	10 " — "
Razun teh še:	
Gospod Šuman Josip v Mariboru	4 " — "
" dr. Srebre v Mariboru	5 " — "
" Sernek Josip	1 " — "
Gospod dr. Gestrin Karl v Ljubljani kot ustanovnik .	10 " — "
" Blaznik J., tiskar v Ljubljani .	50 " — "
" Novak Josip, kaplan v Žužemberku kot ustanovnik	5 " — "
" M. Živko iz Promontore kot ustanovnik .	10 " — "
" Janežič Anton, c. k. profesor v Celovcu, kot ustanovnik	10 " — "
" Robič Luka, dav. nadzornik v Ljubljani, kot ustanovnik	10 " — "
" Robič Šimen, kaplan v Borovnici za letni donesek	2 " — "
" Vodušek Matija, opat v Celji, kot ustanovnik .	50 " — "
" dr. Razlag Jakob, advokat v Brežicah .	30 " — "
" Podobnik Nace, fajmošter v Preserjih, za letni donesek	2 " — "
" Stritar Andrej, duhovnik na Skaručini, za letni donesek	2 " — "
" Endlicher R., c. k. uradnik v Ložu, za l. d.	2 " — "
" Kadilnik France, trgovec v Ljubljani, kot ustanovnik	10 " — "
" Čepon Ant., krojaški mojster v Ljubljani, kot ustanovnik	10 " — "
" G. H. v Ljubljani, kot ustanovnik	10 " — "
" Smolej Matija, kaplan v Ribnici, za l. d.	2 " — "
Gospod Fortuna Fr., trgovec v Kočevji, za l. d.	2 " — "
" Tomec Jakob, privatni uradnik v Ljubljani, za let. donesek	2 " — "
Sl. celovška čitavnica kot ustanovnica	40 " — "
Gospod Smukavec Janez, uradnik v bolnišnici v Ljubljani kot ustanovnik	10 " — "
" Pfeifer France, uradnik c. k. računovodstva v Ljubljani, kot ustanovnik	10 " — "
" Balon Anton, kaplan na Doberni pri Celji, kot ustanovnik	10 " — "
" Žagar Dragotin, uradnik pri c. k. dež. blagajnici v Ljubljani, za letni donesek .	2 " — "
" Kremžar Andrej, uradnik pri dež. računovodstvu v Ljubljani	2 " — "
" Kušar Matija, trgovski pomočnik, z. l. d.	2 " — "
" Lozar Jožef, " " " .	2 " — "
" Justin Blaž, kaplan pri Fari, " .	2 " — "
" Abram Lavoslav, učitelj pri Fari, "	2 " — "
Gospodičina Ivana Jeraj-eva, hišna posestnica v Ljubljani, kot ustanovnica	10 " — "
Gospod Ivanetič Martin, načelnik dež. računovodstva v Ljubljani, za letni donesek	2 " — "
" Jamšek Janez, trgovec v Ljubljani, kot ustanovnik	10 " — "
" Kurnik Vojteh, stolar v Ljubljani, z. l. d.	2 " — "
" Jentl Anton, trgovski pom. v Ljubljani, za letni donesek	2 " — "
" Valenta Vojteh, uradnik pri c. k. dež. vladu v Ljubljani, za letni donesek	2 " — "
" Urbančič Ant., trgovec v Ljubljani, z. l. d.	2 " — "
" Střelba Jože, svečar v Ljubljani, z. l. d.	2 " — "
" Comel, c. k. poročnik v Teresini, dodal	1 " — "
Sl. Južni Sokol v Ljubljani, kot neumerljiv ud (Dalje prihodnjič.)	20 " — "

Skupaj 7212 gold. 34 kr.

V Ljubljani 3. decembra 1864.

Dr. Jer. Zupanec.

potrebo varčnega ravnanja, pa ako se pripetijo nena-vadne okoljščine, se tudi ne more shajati z navadnimi dohodki; letošnje leto niso bile samo v Avstrii denarne stiske, ampak povsod v Evropi in zunaj Evrope. Da zaupanje na avstrijske finance ni še propalo, kaže očitno udeleščvo unanjih kapitalistov pri srebernem zajemu. Obžalovati tedaj mora, da se tako zlo govori o denarstvenem stanu v tej zbornici, ker to še bolj spokopuje zaupanje. Za njim tudi vojni minister vitez Frank zagovarja, da se za vojaštvo ne potrosi več kakor je neobhodna potreba, in tudi on misli, da ni prav, ako se o slabostih naših pritrkva na veliki zvon; armada mora biti v krepkem stanu, ako nastopijo za Avstrijo nevarni časi, kteri morebiti niso takodelec. Ko je poročevavec Giskra odgovoril zagovornom ministrov, je zbornica z veliko večino sprejela brez premembe 14., 15., 16. in 17. stavek adrese. — Zadnja seja je dovršila stavke v adresi, kteri zahtevajo postavo za odgovornost ministersko; govorili so za to poslanci Mühlfeld, Demel, Obert; zoper sedanjo kupčijsko (colno) politiko govorili so Winterstein, Skene in Riese-Stallburg, zagovarjal jo je začasni voditelj kupčijskega ministerstva baron Kalchberg. Zoper konkordat so govorili Mühlfeld, pastor Schneider; za nj pa pater Greuter iz Tirolov; poročevavec Giskra je odgovoril. Ta debata je bila vendar danes najkrajša in najmirnejša. — In tako se je izvršila adresa. Brala se je, kakor je navaada, v tretjič, ter z veliko večino sprejeta. Predsedništvo jo bo pismeno poklonilo Njih Veličanstvu. In tako je bilo viharne, večdnevne pravde konec. Obravnavne na dalje bojo kazale, kaj bo iz tega; žal nam je, da je zbornica prezrla Tomanove tako resnične besede. O českih in marskih slovanskih poslancih je večina zbornice izrekla, da izgubijo poslanstvo, ker nočejo priti v ta zbor.

Dnarni zapisnik Matičini.

(Dalje.)

Gospod Drašler Pavel, trgovski pom. v Ljubljani, za letni donesek	2 gold. — kr.
„ dr. Dolenc H., c. k. uradnik v Ljubljani, kot ustanovnik	10 „ — „

Gospod Žerovec France, advokatni koncipient v Ljubljani, kot ustanovnik	10 gold. — kr.
„ Göck Ferd., agent v Ljubljani, za l. d.	2 „ — „
„ Tisen Janez, trgovski pom. v Ljubljani, za letni donesek	2 „ — „
„ Kolman France, trgovski pomočnik v Ljubljani, za letni donesek	2 „ — „
„ Pour Edv., trgovec v Ljubljani, za letni donesek	2 „ — „
„ dr. Cvajer Janez v Ljubljani	12 „ — „
„ dr. Mencinger J. v Brežicah na Štajarskem, za letni donesek	2 „ — „
„ Debevec Jožef, posestnik v Ljubljani, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Pleiweis Valentin, posetnik v Ljubljani, kot ustanovnik	50 „ — „
„ Marn Jožef, c. kr. profesor v Ljubljani, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Pregl Raimund, denarničar hranilnice v Ljubljani, za letni donesek	2 „ — „
„ Kersnik Jožef, c. k. uradnik v Ljubljani, za letni donesek	2 „ — „
„ Drzečnik Luka iz Ribnice na Štajarskem, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Noli Jos., doktorand v Ljubljani, za l. d.	2 „ — „
„ Volčič Jakob, duh. pomočnik v Kastvi pri Reki, kot ustanovnik	50 „ — „
„ Vrečko Matevž, kaplan v Konjicah na Štajarskem, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Ogradi France, kaplan v Konjicah na Štajarskem, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Souvan Franjo, kupčijski društvenik v Ljubljani, kot ustanovnik	50 „ — „
„ Souvan Ferko, kupčijski društvenik v Ljubljani, kot ustanovnik	50 „ — „
„ Lukman Jakob, c. kr. računski uradnik v Ljubljani, kot ustanovnik	10 „ — „

Skupaj 7522 gold. 34 kr.

V Ljubljani 3. decembra 1864.

Dr. Jer. Zupanec.

(Dalje prihodnjič.)

O p o m b a. Ker sta bila v zadnjih „Novicah“ imenovana gospoda Majhenič Gašpar, župnik in duhovnik nemškega reda v Vinici in Novak Josip, kaplan v Žužemberku, Matica že lani dala vsak po 5 gold., torej je Matica do zdaj prejela od g. Majheniča 20 gold. in od g. Novaka 10 gold. — Dostavljamo tej opazki le še v obče to, da v Novičine mesečene razglase Matičnih prejemnikov se stavi le to, kar je g. denarničarju došlo tisti mesec, ki je naznanjen; vše zneselek je v dotično knjigo vpisan.

Vabilo na naročbo „Novič“ za leto 1865.

Novo leto je pred durmi in ţ njim se oglašajo časniki z vabilo do starih naročnikov in novih. Tudi „Novice“ se obračajo danes s tem vabilnimi vrsticami do svojih častnih naročnikov, pa tudi drugih, kteri jih dosihmal še niso imeli. Ne bomo na dolgo in široko razkladali, kaj bojo donašali naši listi prihodnje leto — 22 tečajev bodo jim priča, kakošne bodo tudi vprihodnje „Novice“. Polje, ki ga obdelujejo iz prvega svojega začetka do danes, je tako obširno, da brez oholosti morejo reči, da so národen list. Da niso celó vsem všeč, nas veselí — kajti „vsem se dopasti, hudo bi bilo.“ Prizadevale si bojo iskreno, da spolujojo tudi vprihodnje svojo nalogu na polji vsestranske omike naroda našega. — Prihodnje leto bo dokaj imenitnega gradiva iz državnega zpora, iz kterebo bojo donašale vse važne reči.

Z vabilom na novo naročbo pa izrazujemo tudi presrčno zahvalo vsem domoljubom, kteri iz vseh okrajin slovenske naše domovine prijazno podpirajo s svojimi spisi naš list.

Naročila naj se vplačanih (frankiranih) pismih pošiljajo tiskarnici Blaznikovi v Ljubljano. Cena „Novicam“ z vsemi dokladami ostane kakor je bila dosihmal. V tiskarnici jemanje veljajo za celo leto 3 gold. 60 kr., za pol leta 1 gold. 80 kr., za četrto leto 90 kr., — po pošti pošiljane za celo leto 4 gold. 20 kr., za pol leta 2 gold. 20 kr., za četrto leto 1 gold. 15 kr. nov. den. Za pošiljanje na dom v Ljubljani se za celo leto plača 36 kr., za pol leta 18 kr. Kdor želí, da se mu med letom prenaredí napis (adresa) in se tedaj zavrejo že tiskani prejšnji napis, plača 15 kr.

Ako pa tudi kakošen razpor vstane, bode stopil na noge in mir na Nemškem delal — po svoje. Da pa potem pride tudi italijansko in turško vprašanje na vrsto, je gotovo. — Sodba zoper Poljake, ki so obdolženi puntarskega početja na Pruskom in katerih preiskava že veliko mescev trpi, bo oklicana 23. t. m. — Predsednik severno-amerikanske države hoče, da se na vso moč nadaljuje vojska zoper južno državo in sužtvo ondašnjo. Angleški ministri pazljivo gledajo zdaj v te kraje, kjer je severni državi sreča mila. — V Mehiki, ker še zmiraj cesarska vlada ni brez nasprotnikov, v poslednjem boji armada njena ni bila srečna. Živo je želeti, da se novo cesarstvo kmali prav krepko vkorenini. — Punt v Tunisu in Algieru je skor popolnoma zadušen, večina ustajnikov se je podvrgla. — Iz Cetinja spiše „Nation.“ med drugim tole: Zdaj imamo mir s Turkom; ni res, kakor se tudi ali tam bere v dopisih iz naše Črne gore, da se že pripravljam na boj zoper Turka. Nekteri pisavci, naj veljá kar hoče, če tudi je laž, morajo svojim bravcem na mizo pokladati prav pikavne hrane; zato jim prodavajo za resnico, kar je le stvar njih domišlige. — Strašna nesreča se je po krvavih klobasah primenila v nekem mesticu na Francoskem: ondašnji župan je po večletni navadi 30. nov. vso gosposko, učitelje žandarje itd. povabil v gostje; postregel jih je tudi s krvavimi klobasami; ker pa so bile dolgo časa v slabo pocinjenih kuprenih posodah, so se zavdali vsi.

Listnica vredništva. Gosp. J. L. v Ž: 15. pisma nismo prejeli, zato ne moremo nadaljevati potopisa. Kako je to? „Podgrobja“ nimamo še; one besede: „Donesek Vaš za album je sprejet“, kažejo le, da ga mi nimamo; pa ga tedaj bomo zahtevali. Radi pričakujemo obljudljenih spisov; vse ostalo ostane se ve da po starem.

Dnarni zapisnik Matičini.

(Dalje.)

Prenesek iz 50. lista „Novic“	7522 gold.	34 kr.
Gospod Sovan Fr. Ks., trgovec v Ljubljani, kot ustanovnik *), obligacijo z	100 gold.	— kr.
„ Vomberger Blaž, fajmošter v pokoji na Primskovem, za letni donesek	2	” — ”
„ Horak Janez, hišni posestnik v Ljubljani, za letni donesek	2	” — ”
„ Verhovec Blaž, hišni posestnik v Ljubljani, za letni donesek	2	” — ”
„ Zupančič France, žagar na Šici pri Krki, za letni donesek	2	” — ”
„ Zupan T., prefekt v Alojzijevišči, kot ustanovnik	10	” — ”
„ Krašovec Jernej, fajmošter v Mekinah pri Kamniku, za letni donesek	2	” — ”
„ Krovat Miha, mestni kaplan v Kamniku, za letni donesek	2	” — ”
„ Treun Valentin, kupčijski pomočnik v Ljubljani, za letni donesek	2	” — ”
„ Šlibar Martin, fajmošter v stari Oselci, kot ustanovnik	10	” — ”
„ Terstenjak Davorin, župnik v Šentjurji, kot ustanovnik	10	” — ”
„ Kubelka Vaclav Jožef, stavbini mojster v Ljubljani, za letni donesek	2	” — ”
„ Jentl Bern., kupčijski pomočnik v Ljubljani, za letni donesek	2	” — ”
„ Ingljič Jak., privatni učitelj v Ljubljani, za letni donesek	2	” — ”

*) Gospod Sovan je to daroval že 21. julija t. l., pa po pomoti je izostalo v razglasu in potem tudi v imeniku „Koledarjevem.“

**) V 36. listu namesti France Debevec, posestnik v Ljubljani, beri gosp. Lovre Kunšič c. k. sodniški svetovavec v Ljubljani.

** Matičino leto se je začelo 4. februarja 1864 in se tedaj konča 4. februar 1865. Ustanovnik more pristopiti, kadar mu je draga, vsaki čas.

Gospod Remic Primož, fajmošter v Loki, kot ustanovnik	10 gold.	— kr.
„ Molj Leopold, bogoslovec v Gradeu, za letni donesek	2	” — ”
Po gosp. Iv. Tušku so iz Zagreba poslali:		
Gospod Bradaška Fr., kr. gimnazijalni profesor, kot ustanovnik	10	” — ”
„ Dr. Kopač Josip, koncipient, kot ustanovnik	10	” — ”
„ Tušek Ivan, profesor kr. više realke kot ustanovnik	10	” — ”
Gospod Rozman Jožef, dekan v Trebnem, kot ustanovnik	10	” — ”
„ Brolih Mat. dekan v Šmarji, kot ustanovnik	10	” — ”
„ Šivic Janez, fajmošter v Polici, za l. d. Vagaja France Rudolf, bogoslovec v Admontu, kot ustanovnik	2	” — ”
„ Terček Slavoljub Tilen, za letni donesek	10	” — ”
„ Cigale Matej, c. k. ministerski koncipist na Dunaji, kot ustanovnik	10	” — ”
„ Vrankar Stefan, župnik pri Jezeru na dolnjem Koroškem, za letni donesek	2	” — ”
„ Kos Anton, stolni prošt in vesolni škofov namestnik v Ljubljani, kot ustanovnik, obligacijo za	73	, 50 „
„ Lesjak Jožef, fajmošter v Soderšici, kot ustanovnik	10	” — ”
„ Kaplenk Janez, kaplan v Soderšici, kot ustanovnik	10	” — ”
Po gosp. Anton Grašiču, dekanu v Trnovem, so poslali kot ustanovniki:		
Gospod Oblak Janez, duhovni pomočnik v Trnovem	10	” — ”
„ Urbanček Janez, duhovni pomočnik	10	” — ”
„ Bergant Jožef, fajmošter v Košani, kot ustanovnik . . . . . za letni donesek:	10	” — ”
„ Bile Janez, kaplan v Trnovem	2	” — ”
„ Prežel Matevž, fajmošter	2	” — ”
„ Zupan Ud., eksposit v Sutorjah	2	” — ”
„ Pavčič Janez, c. k. okrajne sodnije služabnik	2	” — ”
Po gosp. Drag. Šavniku v Kranji so poslali:		
Gospod Golob Ant., župan v Stražišu poleg Kranja, za letni donesek	2	” — ”
Gospodičina Antonija Strojeva v Šmartnem poleg Kranja, za letni donesek	2	” — ”
Gospod Potočnik Blaž, fajmošter v Šentvidu nad Ljubljano, za letni donesek	3	” — ”

Skupaj 7898 gold. 84 kr.

(Dalje prihodnjič.)

V Ljubljani 18. decembra 1864.

Dr. Jer. Zupanec.

Kursi na Dunaji

20. decembra 1864

v novem denarji

Državni zajemi ali posojila.	Druge obligacije z lotrija mi
5% obligacija od leta 1859 v novem dnar. po 100 g. g.	Kreditni lozi po g. 100 . g. 126.50
5% nar posojilo od l. 1854 ,	66.00 4 1/2 % Tržaški lozi po 100 „ 108.00
5% metalike	79.00 5 % Donavsko-parabrod-
4 1/2 % „	70.35 ski po g. 100 . . . . . 85.75
4% „	63.25 Knez Esterhazy. po g. 40 „ 108.00
3% „	55.00 Knez Salmovi po g. 40 „ 31.75
2 1/2 % „	42.00 Knez Palfyovi po g. 40 „ 28.50
1% „	35.50 Knez Claryovi po g. 40 „ 27.25

Obligacije zemlišn. odkupa.

(po 100 gold.)	
5% doljno - avstrijanske g.	90.25
5% ogerske	73.75
5% hrvaške in slovanske „	75.25
5% krajske, štajarske, koroške, istrijanske	89.00

Denarji.	
Cesarške krone	16.05
Cesarški cekini	5.53
Napoleondori 20 (frankov) „	9.40
Souvraindori	— —
Ruski imperiali	9.61
Pruski Fridrikdori	9.74
Angležki souvraindori	11.77
Louisdori (nemški)	— —
Dohodkine oblg. iz Komo „	19.50
Srebro (ažijo)	16.00

T. H., pa tudi gospodični V. in H. ste manjše svoje nalogi (rolji) lepo izpeljale. Mnogokratni in na koncu igre z vsestranskim ploskom ponovljeni slava-klici so očitno kazali občno zadovoljstvo, ktero je veljalo predstavi, pa tudi izvrstni igri sami, kajti komaj je bila končana, zadonijo iznova tako gromoviti slava-klici pričujoči gospej pisateljci „Strupa“, da se je dvorana tresla. Radostni naznanjamom, da še ta teden pride druga njena igra v natis. — Pred igro in po tej igri je igrал naš orkester z veliko in zasluzeno pohvalo Vilharjevo „Sokolovo popotnico“, neko Strausovo „poljko“ in pa overtuero iz opere „Ciganka.“ — Druga igra je bila „Kljukec.“ O ti presneti „Kljukec“ in vi oče „Godrnjač“, kaj sta počela ta večer z nami? To je bilo smeha za popokati! Naj se skusi kdo z gosp. D. za „Kljukca“ in kdo z gosp. K. za „Godrnjač“! Vsaki hip je bil ta „Kljukec“ kot druga oseba v drugi obleki pred nami; zdaj kot bahač barokar, zdaj se obotavljal kot natrkan godec, zdaj parliral kot lašk mašinar, zdaj kot grlica v ženski obleki vabil čmrnega starca, zdaj kekljál kot šepetavec itd. in v vsem se vedel tako mojstersko, da res je bil „jeder Zoll ein Komiker“. „Godrnjač“ pa tudi v vsakem premiku, v vsakem pogledu, v vsaki besedi šaljiv tako, da ga moraš rad imeti. Spominjali smo se, viditi danes ta dva gospoda v čisto nasprotnih komičnih rolah, prav živo dunajskih šaloiger, v katerih sta Nestroj in Scholz, vsak po svoje, uni s živo, ta z mirno svojo komiko, razveseljevala Dunajčane, da tudi mi imamo po svoje Nestroja in Scholza v gosp. D. in gosp. K. — Ali je po vsem tem tedaj čuda, da je vsakdo tako vesel zapustil čitavnico v pondeljek? V saboto, zadnji večer tega leta, pa je napovedana spet neka druga celo posebna veselica, ki jo napravi „Južni Sokol.“ Dobra došla!

— Kako priljubljene so božičnice, ki jih že več let pod vodstvom svojega nevtrudljivega skrbnega ravnatelja gosp. prof. dr. Vončina-ta napravlja družba katoliških rokodelskih pomočnikov, kazala je spet na sv. Štefana dan reduta, ki že dolgo pred začetkom je bila tako nagnječena, da le od strane je moral gledati in poslušati, kdor je prišel pozneje. Pa tudi zadovoljnost z vsem, kar se je v živih podobah iz sv. pisma predstavljal in kar se je deklamovalo in pelo v slovenskem in nemškem jeziku, je bila občna. Dobro ste se kazali vrli podmojstri; le tako naprej! Kar nam je najbolj v srce seglo, bil je „pogovor pri županu o nekdanjih in sedanjih časih“; tako lepo gladko govorili so vsi (g. Bitenc, Hinterlechner in Rus) in zraven peli, da je bilo res veselje — in čudo! g. Mariacher, rojen Tirolec, je pel izvrstno zložene g. Heidrich-ove slovenske pesmi tako lepo, da bi bil Vodnik sam vesel bil, ko bi ga bil slišal.

— Stolni dekan gosp. dr. Jan. Pogačar so gosp. L. Jeranu iz Rima prinesli svetinjo s papeževim podobo, ktero so mu podelili sam sv. Oče v priznanje njegovih velicih zaslug o katoliških misijonih.

— Že od nedelje tedna se pogreša pridni gimnaziski učenec J. S. domá iz Rakitne; brž ko ne, se mu je prijetila kaka grozna nesreča.

— Ko je bilo naznanilo „Taurus-a“, družbe za zavarovanje živine na 1. strani „Novic“ že natisnjeno, smo prejeli iz Dunaja iz gotovega vira novico, da se snuje tam druga in bolja asekuracija pod imenom „Apis.“ Počakali bomo tedaj še te, da vidimo, kako in kaj.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Gospôska zbornica državnega zборa na Dunaji je te dni imela dve kratki seji. — Od denarstvenega odbora v zbornici poslancev izvoljeni davkovski odsek šteje primanjkavo (deficit) za leto 1865 na 77 milijonov 774.006 gold., pa utegne še veča biti, ako se prav zlo ne zmanjšajo stroški. — 21. dne t. m. je umrl na Dunaji nadvojvoda Ludevik, poslednji brat rajnega cesarja Franca I., v 80. letu svoje starosti; od l. 1835 do 1848 se je posebno vdeleževal vladinih opravil. — Vrednik Fr. Tuvora na Dunaji zopet zbira družbo, ki gre na velikonočne praznike v Jeruzalem; 25. sušča odrine in ostane do 21. aprila v sv. deželi; 250 fl. se plača za vse potne stroške; vredništvo „Wien. Zeitung“ pa pové vse na drobno. — „Domobran“ piše, da se v hrvaški dvorni kancelarii dela na to, da se jugoslavenska akademija odpre brž ko je mogoče. — V poslednji seji je županija varazdinska po večini glasov sklenila, da noče več skupščine imeti in ne prazne komedije igrati. „Domobran“ misli, da duh magjarski je temu sklep razlog. — Sv. oče so razglasili okrožno pismo (enciklico), ktero v 80 stavkih pogubljive pomote sedanjega brezbožnega modroslovja preklicuje. — Angležki minister Palmerston je unidan v nekem zboru s krepko besedo zagovarjal svobodo tiska, rekši, da brez slobodnega tiska je vsa druga sloboda san in pena na vodi. Mož je resnico govoril, pa kaj, ker resnica oči kolje! — Poljska pravda v Berolinu, ki je trajala 6 mescev, je pri kraji; večina pričujočih je oprostena, le nekoliko jih je obsojenih v zapor, med beguni pa je 11 na smrt obsojenih.

Dnarni zapisnik Maticini.

(Dalje.)

Prenesek iz 51. lista „Novic“ . . . . . 7898 gold. 84 kr.

Milostl. g. Legat Jernej, škof tržaško-koprski in nekteri slovanski mestni duhovni v Trstu 100 gold. — kr.

Gospod dr. Pogačar Janez Kriz., stolni dekan v Ljubljani, kot ustanovnik . . . . . 10 " — "

" Witenc Andrej, glasovirar v Ljubljani, kot ustanovnik . . . . . 25 " — "

" Sajovec Janez, kaplan pri sv. Križu, kot ustanovnik . . . . . 10 " — "

" Peteruel Mihael, profesor na realki v Ljubljani, kot ustanovnik . . . . . 10 " — "

" Kušar Jožef, trgovec v Ljubljani, kot ustanovnik . . . . . 10 " — "

" Bartol Baltazar, župnik v Št. Joštu, kot ustanovnik . . . . . 10 " — "

" Škofie Janko, župnik v Suhoru, kot ustanovnik . . . . . 10 " — "

Za letni donesek:

" Gnezda J., prefekt v Ljublj. Alojzijeviču 2 " — "

" Blagne Anton, oskrbnik v Rakovniku 2 " — "

" Zelen Jožef, posestnik v Senožečah 2 " — "

" Dolinar J., učitelj na Črnučah 2 " — "

" Hohn Edvard, bukvovez v Ljubljani 2 " — "

" Hohn Hugo, c. k. poštni urad, v Ljubljani 2 " — "

" Hohn Robert, urad. pri železnici 2 " — "

" Zupančič Janez, lokalist v Blagovici 2 " — "

" Namre Anton, župnik v Šmartnu 2 " — "

" Malnaršič Jož., duh. pomočnik v Šmartnu 2 " — "

" Ničman Henrik, bukvovez v Ljubljani 2 " — "

Skupaj 8105 gold. 84 kr.

(Dalje prihodnjič.)

V Ljubljani 18. decembra 1864.

Dr. Jer. Zupanec.

Loterijne srečke:

V Gradeu } 71. 15. 88. 9. 20.
na Dunaji } 24. dec. 1864: 55. 49. 39. 73. 23.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 4. januarja.

— Prejeli smo te dni oglas novega časnika, ki ga bode v mesečnih vezkih na Dunaji izdajal na polji slovanskega knjižestva neutrudljivi g. Abel Lukšić, izdajatelj in vrednik „Glasonoše“ pod naslovom: „Slavische Blätter“. Illustrirte Monatshefte für Literatur, Kunst, Wissenschaften, für öffentliches und gesellschaftliches Leben, für Länder- und Völkerkunde, für Geschichte und Belletristik der slavischen Völker.“ — Rodoljubnemu izdatelju in vredniku smemo verjeti, da le najčistejše narodno čutje in najživejše domoljubje ga je napotilo k izdajanji tega časnika, ki ga bode z doneski svojimi podpiralo mnogo slavnoznanih pisateljev. Že naslov kaže, kako obširno in zanimivo polje si je izdajatelj izbral za delavnost svojo ne le v besedi, temuč tudi v slikah in muzikalnih kompozicijah. Prvi vezek pride konec tega meseca na svitlo; obseg njegov kaže, da bode bogato obdarovana vsaka stran in da si ga tedaj nemški bravci morejo naročiti s polnim zaupanjem, da prejmejo izvrsten časopis, kateremu je tudi cena celo nizka, ker naročnina za vsako četrt leta znaša le 2 gold., ki se pošilja pod gori omenjenim naslovom na Dunaj. Priloga današnjemu listu spričuje istino našega priporočila.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Cesarski patent od 28. dec. oklicuje, da vsi cesarski davki z istimi pomnoženimi prikladami, kakor so bili lani, se pobirajo tudi še prve kvatre tega leta. Kako bo v prihodnje, bo kazal državni zbor, ki bo kmali davke v pretres vzel. — Mnogo se govori, da še le izvoljeni minister unanjih oprav grof Mennsdorf utegne iz ministerstva stopiti in da na mesto njegovo pride knez Metternich, ki je sedaj poročnik avstrijski v Parizu. — Svetovavstvo šolstva začne svoje seje 9. t. m. — Konec novembra meseca je bilo papirnatih desetih še za 4 milijone in 160670 gld. med ljudmi. — „Slovanska beseda“ (čitavnica) na Dunaji ravno razpošilja pozive za pristop. — Na Hrvaškem je došel ukaz vsem županijam, naj pobirajo davek (poroz); ker so se županje dosihmal branile tega, je vse radovedno, ali bojo to sedaj storile. — „Domobran“ naznanja, da Fernkorn na Dunaji ne more vlti spominka Jelačičevega iz tistih topov (kanon), ki jih je povoljenji Nj. Veličanstva dobil iz Kamnika na Kranjskem; odbor je tedaj prosil, naj mu upraviteljstvo v Kamniku pošlje bolje tvarine. — Slavni Palacky v Pragi je izdal 1. razdelek 5. dela povestnice českega naroda; le en glas velike hvale je tudi temu delu. — Srbska skupščina se bode sklicalna maja meseca. — Ves svet je prežil na to, kaj bo reknel cesar Napoleon poslancem unanjih vlad ob novem letu? „Pamet različnih narodov po svetu — je reknel — mi je najgotovejše poroštvo sloge; moje vodilo bo: spoštovanje ptujih narodov in ljubi mir in pravica.“ Tedaj za prihodnje leto toliko vemo kakor poprej. — Okrožnica sv. očeta dela velik hrup po svetu, največ na Francozkom in Laškem, pa tudi drugod. — Tri nemške srednje vlade pod načelstvom bavarske delajo zvezo med seboj, da bi se zoperstavile pruski in avstrijski, ker nemškemu narodu ne ravnote po godi. Veliko krika malo volne! bo menda konec vsega tega. — Govorí se, da knez Gorčakov, minister unanjih oprav ruske vlade, stopi iz ministerstva, in da njegov naslednik bode baron Budberg, sedaj poročnik ruske vlade v Parizu in prijatel Napoleonov. — Po angležki statistiki šteje Evropa sedaj 327 milijonov duš, v stanovitnih armadah pa blizu 5 milijonov vojakov, kteri okoli 1000 milijonov gld. stroškov

delajo državam. — Štajarski vremenski prerok pripoveduje, da „ta mesec nam prinese veliko mraza in snega; v prvi polovici tega meseca ne bo toliko oblačnih dni kakor pretekli mesec; v drugi polovici pa bo huji mraz kakor v prvi“. Če ne bo tako, bo pa drugač. — Draga pravda, ki jo ima dr. Ryger v rokah, teče sedaj v Holešavi na Marskem zavoljo — ene prepelice! „Orlice“ pravijo, da utegne enaka biti tisti v Hustopelu zavoljo petelina, po kteri je več rodovin prišlo na beraško palico in je sindik izgubil službo.

Listnica vredništva. Gosp. $\alpha + \beta = 50$. — Gosp. B. Rog. v Celji: Le pošljite v pregled. — Gosp. P. v Beču: Zgodí se po pravični želji Vaši. — Gosp. Mart. Kraš. v Pand.: Bolezen Vašega žebeta je ta, da vhaja bincelj naprej, kite kopitne in nadkopitne kosti so skrajšane, stranski vezki binceljnovega člena pa raztegnjeni in oslabljeni — zato, ker je mlado živinče bilo prezgodaj vpreženo. Dvakrat na dan je treba nogo po pol ure kopati s toplo (pa ne prevročo kuhan) vodo lanénega semena, da se tudi kite zmehcajo. Ako pa bincelj prav zlo vhaja naprej, se mora v plošče ali šine djati in sicer v take, ki so bile po zdravi nogi upognjene, da se lepo priležejo; povijejo se pa s širokim trakom čez bincelj; vsaki dan se mora noga enkrat odvezati in kopati z gori imenovano vodo, pa potem zopet ovezati. Da živinče mora pri miru biti, se razume samo po sebi. — Gosp. J. V. v K: Istrske povesti, prosimo, da jih še smemo obdržati; znabiti da se rabi pri nas narodna zbirk. — Gosp. Oz. D. v Ž. K: Ali Vam velike živinozdravniške bukve niso predrage, ker veljajo 3 fl. 50 kr.? Prosimo odgovora. — (Popravek.) „Slovenec“ veljá za četrt leta 1 fl. 70 kr., ne pa 1 fl. 40 kr.

Dnarni zapisnik Matičini.

(Dalje.)

Prenesek iz 52. lista l. „Novic“	8105 gold. 84 kr.
Gospod Skubic M., dekan v Semiču, kot ustanovnik	10 „ — ”
„ Pleško France, kaplan v Semiču, za let. donesek	2 „ — ”
Po gosp. Vojtehu Candolini-u iz Kostanjevic so poslali kot ustanovniki:	.
Gospod Ivan Irkič, c. kr. notar na Krškem	10 „ — ”
„ Hribar Vatroslav, župan v Jesenicah	10 „ — ”
„ Markič Matevž, kapl. v Kostanjevici za letni donesek:	10 „ — ”
„ Majntinger Ivan, c. k. uradnik	2 „ — ”
„ Koderč Miha, trgovec v Krškivasi	2 „ — ”
„ Pihler Jože, c. kr. oskrbnik v Kostanjevici	2 „ — ”
„ Bele France, c. k. preglednik v Kostanjevici	2 „ — ”
„ Salcer Ivan, c. kr. gojzdnar v Kostanjevici	2 „ — ”
„ Šetinec Franjo, trgovec v Kostanjevici	2 „ — ”
„ Eksel Dragotin, trgovski opravilnik v Kostanjevici	2 „ — ”
„ Macun France, c. k. aktvar v Kostanjevici	2 „ — ”
„ Melher Ant., nadgojzdnar v Jesenicah	2 „ — ”
„ Candolini Vojteh, c. kr. pristav v Kostanjevici	2 „ — ”
„ Gerdesič Jože, c. kr. aktvar v Kostanjevici	2 „ — ”

Skupaj 8169 gold. 84 kr.

(Dalje prihodnjič.)

V Ljubljani 26. decembra 1864.

Dr. Jer. Zupanec.

Kursi na Dunaji 3. januarja.

5 % metaliki 72 fl. — kr.	Ažijo srebra 14 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 80 fl. — kr.	Cekini 5 fl. 47 kr.

Loterijne srečke:

V Trstu 31. dec. 1864: 21. 72. 80. 67. 87.

Prihodnje srečkanje v Trstu bo 14. januarja 1865.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Zopet se je začel državni zbor na Dunaji. Zbornici poslancev je bilo 10. dne t. m. na znanje dano, da je Njih Veličanstvo sprejelo adreso (pismo) zborničino. Kmali pridejo važni predlogi na vrsto, in zbornica, ki je veliko govorila o adresi, bo imela priliko, zdaj djansko spričati resnico svojih besed. Naj povemo, kolikšno je zdaj število poslancev. Po februarskem statutu bi jih moralo biti v vsem skupaj 343, pa jih je zdaj le 204, in sicer iz Českega 44, 5 iz Dalmacije, 31 iz Galicije, 18 iz doljne Avstrije, 10 iz gornje Avstrije, 3 iz Solnograškega, 12 iz Štajarskega, 4 iz Koroškega, 6 iz Kranjskega, 5 iz Bukovine, 26 iz Erdelje, 18 iz Moravskega, 6 iz Šlezkega, 8 iz Tirolskega in po 2 iz Istre, Goriškega, Trsta in Vorarlberga. Nobe nega ni iz Ogerskega, Hrvaškega, Slavonije in iz Beneškega, ktere dežele bi imele poslati 114 poslancev, pa dozdaj nočejo. Iz Českega jih manjka 10, iz Moravskega 4, iz Galicije 8, iz Štajarskega, Koroškega in Tirolskega po 1. Med 204 poslanci je 63 cesarskih uradnikov, advokatov 23, notarjev 6, grajšakov, kmetov, fabrikantov, zdravnikov in privatnikov skupaj 84, duhovnov 19, vojakov 4. — „Kamerad“ piše, da se naša armada na Laškem ne bo zmanjšala; laški vladi — pravi — ni upati drugač kakor z orožjem v roci. Iz Turina se sicer piše, da bo ondašnja vlada armadine stroške za letošnje leto znižala za 39 milijonov in 837.198 lir; al ta novica se nič kaj ne vjema z novoletnico kralja laškega, ki je rekел, da se nadja, da bo „zvezda laška“ jim letos zasvetila. — Konjiki avstrijske armade dobijo zopet novo opravo. — Konec preteklega leta je bilo med ljudmi bankovcev 36.361 po 1000 gold., 986.120 po 100 gold., 11 milijonov in 65.565 po 10 gold., 13 milijonov in 48.867 po 5 gold., 62 milijonov in 35.699 pa po goldinarji. — Šafarikova doprsna podoba, iz prečistega kararskega marmora po podobarju Pilc-u izdelana, 25 palcev visoka in čez prsi 15 palcev široka, je zdaj dodelana. Mili obraz slavnega moža je, kakor da bi živel. Slika ta pride v vseučilišče pražko. To je prvi učeni Slovan, ki ga sama vlada tako časti, da je dala napraviti dragoceno podobo. — Nasproti temu pa se drzne eden tistih časnikov, ki dobivajo podpore iz „dispositionsfonda“ in to je tista glasovita „Oestr. Zeit.“, ki ima za Slovane le psovke, napasti možá enake veljave, slavnega Pallackega, da ga imenuje „gemeinschädliches Individuum“! V kakošno mlako je že zabredlo dunajsko časnikarstvo! — Najvažnejše dve stvari, ktere gugate zdaj politični svet, ste okrožno pismo (enciklika) sv. očeta, in prusko-avstrijske razmere do Šlesvik-Holštajna. Ne menimo se zato, kar pisarijo časniki o okrožnici papeževi, ki vsak po svoje razmatrujejo pismo; nam je le bolj mar za to, kaj menijo različne vlade o njem, ker to daje pismu imenitnost, kakošne ni kmali imela kaka stvar na svetu. Da cesarju Napoleonu nikakor ni po volji papežovo pismo, kaže najbolj to, da isti dan (24. dec.), ko je zagledala okrožnica v Rimu beli dan, je cesar Napoleon svojega žlahtnika princa Napoleona, ki je zet kralja laškega in najhuji zopernik posvetne oblasti papeževe, izvolil za podpredsednika skrivnega svojega svetovavstva. Francozi mislijo, da zdaj utegne nastopiti „samostojnost francozke (galikaniske) cerkve“, ki so jo sklenili škofje francozki l. 1682 pod kraljem Ludevikom XIV., po katerih je vladar francozki v svetnih zadevah popolnoma neodvisen od papeža, ki podložnikov francozkih nikoli ne more oprostiti pokorščine do vladarja, in da papeževa oblast se more

vršiti le po pravilih in navadah, ktere veljajo na Franozkom. Kako bo tedaj zdaj pritiskal cesar Napoleon na škofe francozke, in kaj bojo ti počeli, bo kazala prihodnost. Liberalne stranke pa Napoleon tudi o tej zadevi ne bo dobil na svojo stran, ki bode le hujskala razprtje, da si sama svojo pogaočo peče. — Vladni dunajski časnik „Wien. Ztg.“ pravi, „da se ne spušča v presojevanje papeževega pisma, ker vlada zdaj nima vzroka za to; to pa se more reči, da oklic papežev ne bo premenil avstrijskih postav in naprav.“ — Kaj kuha pruska vlada o šlesvik-holštajnskih zadevah, je še skrito pred svetom, in čeravno nekteri časniki trdijo, da ste si pruska in avstrijska vlada v vsem edini, vendar trdijo drugi, da ni tako.

Denarni zapisnik Matičini.

(Dalje.)

Prenesek iz 1. lista „Novic“ . . . . . 8169 gold. 84 kr.

Gospod Hrašovec Fr., c. k. okrajni predstojnik v Sovodnju na Koroškem, kot ustanov.	10	„	—	„
„ Rozman Janez, ravnatelj mestne šole pri sv. Jakobu v Ljubljani, kot ustanovnik	10	„	—	„
„ Milic Rud., tiskar v Ljubljani, kot ustanovnik, dodá še	8	„	—	„
„ Mencinger Lovro, duh. pomočnik v Preserji, za letni don.	2	„	—	„
„ Žimnic Dragotin, inženir v Cibini na Erdeljskem, za let. don.	2	„	—	„
„ Vidmar Jan., župnik na Dobrovi, z. l. d.	2	„	—	„
„ Kajdiž Tom., kaplan na Dobravi, z. l. d.	2	„	—	„
Dva uda samostana koroškega v Št. Pavlu za letni donesek po 2 gold., skupaj . . .	4	„	—	„
Gospod Šutej Matija, fajm. v Črnomlji, za l. d.	2	„	—	„
Po gosp. dr. Srncu so poslali sledeči:				
Gospod Žnidarič Anton, gimnazijalni profesor v Mariboru, za letni donesek . . .	2	„	—	„
„ Rupnik Janez, trgovec v Mariboru, kot ustanovnik	10	„	—	„
„ Dr. Sibre Guido, advokatni koncipist v Mariboru, dodá kot ustanovnik še Šuman Jožef, gimnazijalni profesor v Mariboru, dodá kot ustanovnik še .	2	„	—	„
„ Murko Anton, dekan v Hočah, kot ustanovnik	1	„	—	„
„ Šinko Božidar, profesor bogoslovja v Mariboru, dodá kot ustanovnik . . .	10	„	—	„
„ Bohinec Jakob, profesor bogoslovja v Mariboru, kot ustanovnik	5	„	—	„
„ Remschmidt Ferdinand, posestnik v Mariboru, za letni donesek	10	„	—	„
„ Sibre Juri, zdravnik v Marib., z. l. d.	2	„	—	„
„ dr. Duchatsch Ferdinand, advokatni vajenec, za letni donesek	2	„	—	„
„ Hrg Lovre, župn. v Lembahu, za l. d.	2	„	—	„
„ Kolarč Jože, kapl. v Kostrivn., „ „	2	„	—	„
„ Flek Jože, kaplan v „ „	2	„	—	„
„ Kandut Krištof, korvikari, „ „	2	„	—	„
Slavna čitavnica v Ajdovščini kot nesmrtni ud.	20	„	—	„

Skupaj 8285 gold. 94 kr.

(Dalje prihodnjič.) *)

V Ljubljani 26. decembra 1864.

Dr. Jer. Zupanec.

*) Marlivi gospod blagajnik nas rad pokrega, da ne natisnemo vselej vseh doneskov, kakor nam jih pismeno naznanja, češ, da utegnejo pristopniki se batí, da blagajnik ni prejel denarja. Ker „Novicam“ vsakrat prostora zmanjkuje, res ne moremo cele strani napolniti z darovi, in da novi pristopniki niso zategadel v skrbi, tolaži nas dodana beseda „Dal. prih.“ Da le domoljubi pridno pristopajo in „Novice“ vsakrat prinesó 15 do 20 novih družbenikov, dobimo jih jezero leta in dan na novo, in na trdnih nogah je kmali „Matica“ ljuba. Vr.

Kursi na Dunaji 10. januarja.

5 % metaliki 72 fl. 70 kr.
Narodno posojilo 80 fl. 75 kr.

Ažijo srebra 14 fl. 25 kr.
Cekini 5 fl. 47 kr.

temuč tudi zato, da je kraljevič pruski zdaj tukaj. — Slovanska beseda (čitavnica) na Dunaji šteje že mnogo sjajnih ustanovnikov in družbenikov; lepo središče bo Slovanom v družnem in duševnem oziru. — Odbor za izdavanje še nenatisnjene del Vuka Štef. Karadžića razpošilja poziv na narodno subškribcijo, zaktero se potrebuje 15000 fl. Glavne zaprake železnice zemunsko-reške so odstranjene; po „Domobr.“ je mogoče, da se začnó dela že letos. — Učena komisija na Dunaji je razsodila, da kelhi, ki so narejeni iz tako imenovanega novega srebra (neusilber), so zdravju nevarni, ker malo pozlačenje ali posreberenje od znotraj že o prvi rabi zgine in vino pride potem v dotiko s strupenim kuprom. — Tisti list časnika „Zukunft“, ki je donesel dopis „od Drave“, je v prepoved djan in vredništvu tožba napovedana po §. 65, ker državni pravnik vidi v onem spisu, da zagovarja postopanje županijskih skupščin, po katerem se same sebe razpuščajo. — Vrednik „Nar. Listov“ v Pragi dr. Ed. Gregr je zavoljo sestavka „zmatek nad zmatek“ (zmešjava čez zmešjavo) obsojen v mesec dni v zapor in 60 gold. zapadle kavcije; gosp. doktor se je do više sodnije pritožil. — Piše se, da bode stan političinih obsojencev v ječah po tistih pravilih zlajšan, ktere je Njih Veličanstvo že leta 1849 potrdilo, ktere pa do zdaj še niso dobile veljave. — Prenaredbe o sodniških zadevah, o katerih se je govorilo, da se bojo Ogom oktroirale, so odložene; govorí se zdaj, da se bojo izročile prvemu deželnemu zboru. Časnik „P. Hirnök“ pa ni nič zadovoljen z govorico, da spomladi se začne zbor hrvaški, poleti pa zbor ogerski; on želi obá zpora v istem času. — Govor, s katerim je 14. dan t. m. odprl kralj pruski državni zbor, razodeva z obširno besedo notranji in unanji stan Prusije; iz vsega je očitno, da je vlado trdna volja stopati tudi vprihodnje tisto pot, ktero je dozdaj vkljub vsemu nasprotovanju in vsem overam tako srečno hodila; vprašanje je le, kaj bo državni zbor domači, kaj bo nemška zveza in kaj bo Avstrija v dalnjem razvitku pruskega programa rekla. — Minister francozkega denarstva je razglasil v „Moniteuru“, da dohodki in stroški državnih lanskoga leta si bojo v ravnovagi; ker se bojo v letošnjem letu armadini stroški znižali za 44 milijonov, bojo konec tega leta dohodki najmanj za 18 milj. presegli stroške. Veselo prerokovanje, ako bode le resnično! Ker je vlada francozka prepovedala škofov, da ne smejo vsega okrožnega pisma papeževaga razglasiti in je škof Moulinski 8. dne t. m. se pregrešil zoper to prepoved, so ga po cesarjevi volji v preiskavo dali. — Čudne reči mora slišati cesar Napoleon. Iz Sajguna pripovedujejo, da je tamošnji car Tu Duk proglašil cesarja Napoleona za svojega naslednika in mu ob svoji smrti pošlje vse svoje premoženje. Od druge strani pa je prišla na Angleškem pri M. Freru norčava knjiga na svitlo, ktera blodi, da se bo cesar Napoleon III. leta 1867 pokazal kot antikrista, da bode postal cesar rimske in da bo podkuril veliko vojsko na svetu! — Ministerstvo notranjih zadev na Rusovskem je dalo ravnokar štatistiko verozakonsko ruskega cesarstva na svitlo, iz ktere se vidi, da na Ruskem je do 50 milijonov duš pravoslavne vere, katoličanov 2 milijona in 800.000, protestantov 1 milijon in 600.000, jermenskih kristjanov 500.000, židov (judov) skor 1 milijon in pol, turške vere 5 milijonov in 700.000; v Sibirii je še do 500.000 paganov (ajdov). — Kralj Kafrov je Poljak. Od predgorja Dobre nade v Africi dospela je novica v Hamburg, da je neki Nieviadomski, ki je leta 1848 pobegnil iz varšavskega zapora, postal kralj Karfov.

Denarni zapisnik Matičini.

(Dalje.)

Prenesek iz 1. lista „Novic“	8285 gold. 84 kr.
Kot ustanovniki:	
Gospod Burger Jož., dekan v Šmartnem pri Litii	20
„ Vraz Jožef, kaplan na Pilštanji . . .	10
„ dr. Miklošič Franc, vitez Leopoldovega reda, drž. svetovavec itd. na Dunaji .	50
„ Grivec France, kaplan v Prečni pri Novemestu	10
„ Vovk Šimen, dekan v Radolici	50
za letni donesek:	
„ Varl Juri, župnik v Krašnji	2
„ Partel Jožef, administrator v Češnicah .	2
„ Sajovec Jakob, duhovnik v Črnici v Istri	2
„ Bohinec France, fajmošter v Kovorji pri Tržiču	2
„ Levičnik Jožef, posestnik in učitelj v Železniški farni šoli	2
Gospod Raspopnik Jakob, župnik pri sv. Heleni	2
„ Vode Jožef, trgovec v Dolu	2
„ Gorišek France, kaplan v Šmartnem pri Litii	2
„ Jereb Matej, kaplan v Šmartnem pri Litii	2
„ Adamič Franc, učitelj v Šmartnem pri Litii	2
„ Kozjek Andrej, fajmošter v pokolu v Šmartnem pri Litii	2
„ Stupica Lovrenc, fajmošter v pokolu v Šmartnem pri Litii	2
„ Jerič Jožef, župnik na Dobovcu	2
„ Tavčar Matej, župnik v Polšniku	2
„ Gestrin Leopold, župnik v Št. Jurji pri Svibnu	2
„ Janša Ivan, kaplan v Št. Jurji pri Svibnu	2
„ Strah Januar, župnik na Primskovem .	2
„ Wiest Viktor, c. k. novčini koncipist v Liberci	2
„ Potočnik Janez, fajmošter na Brezovici	2
„ Belar Leopold, učitelj mestne glavne učilnice v Ljubljani	2
„ Raktelj France, učitelj mestne učilnice v Ljubljani	2
„ Lah Valentin, duh. pomočnik v Radolici	2
„ Klinar Dragotin, kaplan na Jesenicah .	2
„ Orel Jože, trgovec v Kamniku	2
Skupaj 8475 gold. 94 kr.	
(Dalje prihodnjič.)	
V Ljubljani 16. januarja 1865.	Dr. Jer. Zupanec.
Kursi na Dunaji	
v novem denarji.	
Državni zajemi ali posojila.	Druge obligacije z lotrijami.
5% obligacija od leta 1859 v novem dnar. po 100 g. g.	Kreditni lozi po g. 100 . g. 126.30 4½% Tržaški lozi po 100 „, 108.00
5% nar posojilo od I. 1854 „	5% Donavsko-parabrod-
5% metalike	ski po g. 100 . . . . , 85.00
4½% „	Knez Esterhazy. po g. 40 „, 103.00
4% „	Knez Salmovi po g. 40 „, 31.75
3% „	Knez Palfyovi po g. 40 „, 29.50
2½% „	Knez Claryovi po g. 40 „, 28.25
1% „	Knez St. Genoisovi po g. 40 „, 29.25
Obligacije zemlišn. odkupa.	
(po 100 gold.)	Knez Windischgrätz. po g. 20 „, 17.50
5% doljno - avstrijanske g.	Grof Waldsteinovi po g. 20 „, 19.00
5% ogerske	Grof Keglevičevi po g. 10 „, 14.00
5% hrvaške in slovanske „	Budimski . . po g. 40 „, 26.00
5% krajske, štajarske, koroške, istrijanske „,	Cesarske krone . . . . g. 15.80
	Cesarski cekini . . . . „, 5.42
Državni zajemi z lotrijami.	
Zajem od leta 1860	Napoleondori 20 (frankov) „, 9.21
” ” 1860 petink. „	Souvraindori . . . . .
” ” 1839	Ruski imperiali . . . . „, 9.46
” ” 1839 petink. „	Pruski Fridrikdori . . . . „, 9.68
5% narodni od leta 1854 „	Angležki souvraindori . . . . „, 11.64
Dohodkine obl. iz Komo „	Louisdori (nemški) . . . . „, —
	Srebro (ažijo) . . . . „, 14.25

ta obravnavo, čeravno je bilo nekoliko navskriž-misli med zbornico in denarstvenim ministrom, še dosti mirna; al pri 8. predlogu, v katerem se je odbor spodtikal nad denarstvenimi opravili depotov in od ministerstva zahteval, naj izkaže gospodarstvo svoje z dotičnim skupljenim denarjem, in je minister žl. Plener odgovoril, da vlada sicer želje, zahteve in sklepe državnega zabora točno v prevdarek jemlje, da pa mu vendar sklepi zborovi niso postava, je zbornica po teh besedah zlo osupnjena kar v hipu tisti dan končala sejo. Gledé na ta ministrov odgovor, je v sledeči seji poslanec Giskra zboru nasvetoval, naj se izvoli odbor, kteri v prevdarek vzame ministrov odgovor in nasvetuje zboru, kako in kaj. Resnega razpora med državnim zborom in ministerstva pri vsem tem ne bo, kajti opozicijni obidujeji minejo, prepričanje vladino vstane — pravi „Wanderer.“ Med interpelacijami poslednji teden je bilo tudi vprašanje: kdaj misli ministerstvo odpraviti ob sedni stan v Galiciji, in zakaj ga še ni? Zbornica je priporočala izpust poljskega vojskovodja Langieviča iz avstrijskega zapora; policijski minister je odgovoril, da je vlada sklenila, da izpusti vse poljske zajetnike. Vsled zahtevanja poslanca grofa Vrintsa hoče po nekih pogojih stroške državne znižati za toliko, da se stroški v ravnovago denejo z dohodki. Kako to, se na drobno še ne ve. — Njih Veličanstvo je 15 let starega dijaka Karola Kobera, ki je zavoljo velike izdaje obsojen v ječo na tri leta, pomilostilo na usamljen zapor na 6 mesce, v katerem se ima primerno podučevati. — Kraljevič Friderik pruski je zapustil 20. dne t. m. Dunaj. Važno je moralo biti poslanstvo, da je prišel na Dunaj; pa kaj prav za prav je bilo, in kaj je opravil, še ni znano. — Silne homatije so pretekle dni bile na dunajskem vseučilišču. Ker dijakom ni po godu, kar je sklenil vseučiliščini konzistorij o praznovanji 500letne obletnice obstoja vseučiliščine, ktero so oni s ušca meseca hotli imeti, konzistorij pa avgusta, so stopili dijaki na noge, da so jih komaj potolažili profesorji. — Spomladi ima biti deželni zbor hrvaški. Cesarski reskript od 16. dne t. m., poslan banu v Zagreb, vleva, da se brž sklice banska konferencija, ktera naj svoje mnenje izreče o sledečih vprašanjih, ktera se tičejo tega, kako naj se volitve razpišejo za deželni zbor: bi li se velikaši pozvali, da pridejo osebno v zbor ali da jih zastopajo izbrani zastopniki? od česa da bode odvisen virilni glas ali pravo izbora? kako bi se gledé na stroške in olajšanje razprav število zastopnikov zmanjšalo in prav razdelilo? na koliko se odloči število volivcev za vsako občino (sosesko) in kako naj gosposke čujejo nad volitvami v županijah in mestih? „Domobran“ piše, da na 4. in sledeče dneve februarja meseca je sklicana banska skupščina, ki bode obstajala iz 40 zbornikov. Važno nalogo prejme banska skupščina; volitni zakon hrvaški od 1848. leta ima mnogo prednosti memo družih avstrijskih dežel; vidilo se bo, ali bo banska konferencija se tako vedlo, da ostane to, kar je ustavna preteklost za dobro spoznala. — Občinska (srenjska) postava za Dalmacijo je bila 9. t. m. razglašena. — Ruski veliki knez Konštantin je izvoljen za predsednika državnega svetovavstva; to svetovavstvo je največa državna oblast v Rusiji; car sam mu predsed, veliki knez je tedaj njegov namestnik; udje drž. svetovavstva so ministri že po svoji časti, vse druge imenuje car sam. Ta skupščina razpravlja o vseh zakonih in naredbah državnih, in ministri so ji odgovorni. Poklic velikega kneza Konštantina na to važno mesto se more radostno pozdravljati kot dobro znamenje, da bode ruska vlada o državnih reformah čedalje bolj

napredovala. Za letošnje leto so državni stroški za vojaščino zmanjšani za $24 \frac{1}{2}$, za mornarstvo za $4 \frac{1}{2}$ milijon. rubljev. Stroški državni sploh za leto 1865 ne bojo presegli dohodkov To kaže dober stan Rusije. — „Il Progresso Sociale“ naznanja, da je pater Spakapjetra prosil papeža, naj mu za Turško pošlje jezuitov; sultan sina hoče v Carigrad dati v en kolegij; za Carigrad odločeni jezuiti so vsi iz siciljske provincije. — Vlada meksikanska razpisala je novi zajem (posojilo) od 60 milijonov.

Denarni zapisnik Matičini.

(Dalje.)

Prenesek iz 3. lista „Novic“ . . . . . 8475 gold. 84 kr.
Po gospodu dr. J. Vošnjaku so poslali iz slov.

Bistrice:

Gospod Ratej France, c. kr. notar, kot ustani. 10 " — "
za letni donesek:

„ dr. Orozelj J. N., advokat. koncipient	2	"	"
„ Kmetič J., trgovec	2	"	"
„ Šepic Karl, c. k. kontrolor	2	"	"
„ Limavšek Peter, gostilničar	2	"	"
„ Kovač Jožef, krojač iz Zreč	2	"	"

Gospod Vidic France, trgov. pomoč. v Ljubljani
Comel Andr., c. k. nadporočnik v Terezini

Iz Leskovške dekanije so poslali:

Gospod Polak Edvard, dekan v Leskovcu . . . . . 2 " — "
Vovk Janez, kaplan v . . . . . 2 " — "

„ Zagorjan Mart., fajmošter pri sv. Duhu	2	"	"
„ Albrecht Leop., fajmošter na Studencu	2	"	"
„ Bogolin Miha, kaplan na Studencu	2	"	"
„ Petek Andrej, kaplan v Škocijanu	2	"	"
„ Vovk Janez, fajmošter v sv. Križu pri Kostanjevici	2	"	"

„ Krašovic Jožef, fajmošter v Cirklah	2	"	"
„ Šraben Valentin, kaplan	2	"	"
„ Zajec Andrej, fajmošter v Dolnjah	2	"	"
„ Knavec Janez, kaplan v	2	"	"

Gospod Tomec Jakob, priv. uradnik v Ljubljani
Torkar Matija, kaplan na Raki . . . . . 2 " — "

Po gosp. dekanu J. Grabrijanu v Vipavi so poslali kot ustavnoveniki:

Gospod dr. Ložar Gregor, c. k. notar . . . . . 10 " — "
Ferjančič Jožef, župan na Slapem . . . . . 10 " — "

„ Grabrijan Juri, dekan v Vipavi	10	"	"
„ Hiti Luka, vodja glavne šole v Vipavi	10	"	"
„ Koder Matevž, kurat na Slapem	10	"	"
„ Erjavec Matija, kurat v Podkraji	10	"	"

za letni donesek:

Nakus Jožef, kurat na Planini . . . . . 2 " — "

„ Pečar Janez, kurat v Colu	2	"	"
„ Stupar Janez, kurat v Budanjah	2	"	"
„ Petrič Blaž, kurat v Sturji	2	"	"
„ Košir Jakob, vikar v Šembudu	2	"	"
„ Šraj Valentin, beneficijat v Podragi	2	"	"

„ Tomažič Janez, kaplan v Vipavi	2	"	"
--	---	---	---

Skupaj 8599 gold. 84 kr.

(Dalje prihodnjič.)

V Ljubljani 22. januarja 1865.

Dr. Jer. Zupanec.

Naznani lo. Slavno c. k. deželno namestništvo v Trstu me je na prošnjo mojo blagovolilo odvezati sila težavne službe okrajnega zdravnistva v hribovitem tominskem okraju. Zahvaljajoč se srčno za prepričazni sprejem vrlim Tomincem, naznanjam ob enem kranjski okolici in sploh gorenski strani, ki mi je dosihmal toliko zaupanja skazala, da ostanem v Kranji.

V Kranji 24. jan.

Dr. Karl Bleiweis.

Kursi na Dunaji 24. januarja.

5 % metaliki 72 fl. 25 kr. Ažijo srebra 14 fl. 80 kr.
Narodno posojilo 80 fl. 30 kr. Cekini 5 fl. 34 kr.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Ker imajo za denarstveni proračun izvoljeni odbori še zmiraj mnogo opravil, je le še malo javnih sej v zbornici poslancev. Sklenila je, da davek za žganje se nima znižati, in volila je odbor, ki naj zeló pomenljive besede ministra denarstvenega, ki jih je govoril v seji 19. dne u. m., da „sklepi državnega zbora niso postava vladi“, vzame v prevdarek in potem o njih poroča zboru. Ker se odbor denarstveni ni udal dvojnemu pogoju, ki so ga ministri zahtevali, da zbrisijo nekoliko stroškov iz proračuna letosnjega, se je vsa razprava med tem odborom in ministerstvom zdaj razdrila. Ta dvojni pogoj je bil: naj državni zbor dá ministrom oblast, da to, kar si prihranijo v enem zakladu, morejo izdati na drugi strani, in da že v tem državnem zboru rešijo tudi proračun za leto 1866. V to pa se odbor ni udal, in tako bo velika obravnava državnih dohodkov in stroškov v občnem zboru. Državni minister pa je odboru pri tej priči reklo, da vlada ne bo sprejela finančne postave, ako ne bo po njeni volji. Po takem se vidi, da so strune zeló napete med ministerstvom in državnim zborom. — Njih Veličanstvo je podelilo dr. Alojziju Urbančiču Franc-Jožefov red za večletne zasluge v bolnišnici. — „Domobran“ razglaša imena vseh 42 gospodov, ki so poklicani v bansko konferenco v Zagreb. Škofje, veliki in mali župani, veliki posestniki in uradniki, načelniki mest, nekteri odvétvnički itd. pridejo v konferenco. Ali bo mogel priti preuzvišeni škof Strossmayer, ker je bolehen, ni še gotovo. — V zboru gospodarkega hrvaškega društva je bila živahna razprava o tem, da se vnovič prosi Njih Veličanstvo, da blagovoli potrditi volitev barona Rauch-a in prevzv. škofa Strossmayer-a za predsednika in podpredsednika družtvenega. Ko se je odbijal ta predlog s tem, da to bi ne bilo dostojno, je s svojo lepo besedo vrli g. Žužel reklo: „Ja bi rado znao, gdje je čovjek na svetu, kaj bi se uvredjenim čutio, kada bí se k njemu s prošnjo sbratio. Obveljal je predlog, da se poterjenjaše enkrat prosi Nj. Velič. — Res je srca širila velika slovesnost, s ktero je bil 22. u. m. prvi rektor pražke politehnike vosten. Nagovor deželnega načelnika v českem in nemškem jeziku je odgovoril rektor Kořistka tudi česki in nemški, potem je prof. Schmidt v imenu nemških profesorjev govoril v nemškem, in prof. Krejci v imenu českých v českem jeziku. Vsak govor je bil tehten, in slavaklci tedaj živahni. — Kdaj se prične ogerski deželni zbor, se še nič ne vše. To pa je gotovo, da nobenih oktrojk ne bode več; kajti Njih Veličanstvo je ukazalo, da vse deželne prenaredbe, ki jih nasvetuje dvorna ogerska kancelarija, se morajo kot kraljeva sporočila izročiti deželnemu zboru, in potem še le, ko jih zbor sprejme in kralj potrdi, bodo veljavne. — Dve leti že se pošilja iz Ogerskega, Galicije, Štajarskega, Koroškega pa tudi Kranjskega mnogo volov v Egipt, kjer je goveja kuga večidel vso živino pokončala. — Na Pruskej je državni zbor z vlogo zopet zeló navskriž. — 15. dan u. m. se začne državni zbor v Parizu. Ves svet je zopet radoval, kaj bo cesar Napoleon govoril, ko bo odprl veliki zbor. Govori se od decentralizacije, pa tudi vpeljanja novih razmer med cerkvijo in državo. Škofje si ne želé vladne svobode za cerkev, ker ji konkordat veliko več svobode pušča kot Napoleonova ustava. — Angleška vlada je potipala francozko: kaj da misli o homatijah šležvick-holstaenskih, o katerih ste pruska in avstrijska vlada celo ob tla djale „londonško pogodbo.“ Javalne jí bo cesar Napoleon že zdaj čisto

resnico povedal. Vidi se pa iz tega, da tudi angleška vlada bo še besedo vmes govorila. — Pravijo, da so v Mehiki bili Francozi pri Etli od republikancev tepehi.

Denarni zapisnik Matičini.

(Dalje.)

Prenesek iz 4. lista „Novic“ . . . . . 8599 gold. 84 kr.

Po gosp. dekanu J. Grabrijanu v Vipavi so poslali za letni donesek:

Gospod Barle Jož., učenik glavne šole v Vipavi . . . . . 2 „ — „
„ Vertovec Filip, posestnik in kupec v Šembidu . . . . . 2 „ — „

Gospod Močnik Mat., učitelj pri mestni glavni šoli v Ljubljani pri sv. Jakobu kot ustanovnik doplača . . . . . 3 „ — „

Po gosp. Francetu Anžlovarju, dekanu v Cerknici so poslali kot ustanovniki:

Gospod Bonner Jožef, dekan na Vrhniku . . . . . 10 „ — „
„ Meško Jakob, dekan v Marenberzi . . . . . 10 „ — „

za letni donesek:

„ Kmetič Miha, kaplan v Cerknici . . . . . 2 „ — „
„ Peterlin Prim., „ „ „ „ „ 2 „ — „
„ Potočnik Anton, fajmošter v Planini . . . . . 2 „ — „
„ Stare Alojzi, kaplan v Planini . . . . . 2 „ — „
„ Brenc Janez, fajmošter na Unci . . . . . 2 „ — „
„ Žerovnik Tom., fajmošter v Grahovem . . . . . 2 „ — „
„ Ahčin Anton, kaplan v Begnjah . . . . . 2 „ — „
„ Anžlovar France, dekan v Cerknici . . . . . 2 „ — „

Gospod Trampus Janez, župnik v Soboti . . . . . 2 „ — „

Po gosp. Janezu Kovačiču, dekanu v Idriji, so poslali kot ustanovniki:

Gospod Kovačič Janez, dekan v Idriji . . . . . 10 „ — „
„ Majnik Janez, fajmošter v Žireh . . . . . 10 „ — „
„ Močnik France, „ „ v spodnji Idriji . . . . . 10 „ — „
„ Svetič France, „ „ v Godoviču . . . . . 10 „ — „

za letni donesek:

„ Gregorič Ignaci, duh. pomočnik v Idriji . . . . . 2 „ — „
„ Jakič Anton, duhovni „ „ „ „ „ 2 „ — „
„ Rome Janez, „ „ „ „ „ v Žireh . . . . . 2 „ — „
„ Berčič Jan., duh. pomoč. v spod. Idriji . . . . . 2 „ — „
„ Alež Luka, vikar v Črem vrhu . . . . . 2 „ — „
„ Aichholzer Albert, lokalist na Gorah . . . . . 2 „ — „
„ Mejač Anton, lokalist na Vojskem . . . . . 2 „ — „
„ Pivk Jan., lokalni oskrbnik v Zavracu . . . . . 2 „ — „

Gospod Lakner Janez, župnik v Koprivni na dolnjem Koroškem . . . . . 2 „ — „

Po gosp. D. Šavniku so poslali za letni donesek:

Gospod Kuralt Janez, posestnik iz Žabnice . . . . . 2 „ — „
„ Kanduč Nace, „ „ iz Stiške vas . . . . . 2 „ — „

Gospod dr. Munda France, advokatni koncipient v Ljubljani, kot ustanovnik . . . . . 10 „ — „

„ dr. Čebašek Andrej, profesor bogoslovja v Ljubljani, kot ustanovnik . . . . . 10 „ — „

Po gosp. Jurju Varlunu, fajmoštru v Krašnji, so poslali za letni donesek:

Gospod Toman Janez, dekan Moravški . . . . . 2 „ — „
„ Peharc Alojzi, fajmošter Zlatopoljski . . . . . 2 „ — „
„ Zorn Juri, kaplan Moravški . . . . . 2 „ — „
„ Budnar Janez, kaplan Moravški . . . . . 2 „ — „

Skupaj 8734 gold. 84 kr.

(Dalje prihodnjič.)

v Ljubljani 29. januarja 1865.

Dr. Jer. Zupanec.

Kursi na Dunaji 31. januarja.

5 % metaliki 72 fl. 15 kr.

Narodno posojilo 79 fl. 95 kr.

Ažijo srebra 13 fl. 75 kr.

Cekini 5 fl. 37 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 30. decembra 1865.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 3 fl. 75. — banaške 3 fl. 75. — turšice 3 fl. 2. — soršice 3 fl. 7. — rež 2 fl. 60. — ječmena 2 fl. 54. — prosa 3 fl. 2. — ajde 2 fl. 90. — oves 1 fl. 85.

sedi pa se je zopet pokazalo, da v čitavnici je pravo veselje domá; rajalo je četvorko okoli 60 parov.

— Poslednji list dunajskega „Ost und West“ nazzanja o Matici slovenski novico zarad neke „Effectenlotterie“, ki jo je opravilni odbor maticini zdaj — prvkrat slišal. Kakor čudna je ta novica, še bolj je pritiklina druga, tako zasukana, kakor da bi bili Vončina, Bleiweis in Costa tisti §. v pravilih Matičinih naredili, ki govorí „Wer sich des Vollgenusses itd.“ Ako ima ta pšica veljati omenjenim upravnikom, se je pisatelj hudo zmotil o adresi, kteri jo je poslal. Oni §. je „Matici“ došel iz istega Beča, kjer „Ost und West“ svoj list izdaja. — Radostni pa smo brali v „Glasonoši“ poziv sl. vredništva, da ga je volja v Beču nabirati prineske Matici slovenski in tako djansko kazati, „da uzajemnost slavjanska nisu samo dvie puste rieči.“

Novičar iz domaćih in ptujih dežel.

Po večdnevnom prestanku je zbornica poslancev na Dunaji 17. t. m. zopet imela sejo. Minister unanjih zadev je odgovoril na vprašanje o zadevah šlezvik-holštajnskih, pa ni povedal veliko, ker razprava še ni dognana; državni minister je obljubil odgovor na vprašanje zastran vojaške obsede v Galiciji še le v eni prihodnjih sej, ker nima še gradiva zadosti; minister Lasser je odgovoril, da fidejkomisi ne spadajo v opravilstvo državnega zbora, ker njih dovolitev sega v cesarjevo oblast, pa če bi ta stvar spadala tudi v okrožje državnega zbora, bi se tikala ožjega zbora, a ne tega; Kalchberg je odgovoril zarad železnice dunajsko-budejeviške. Potem pa je minister denarstva zbornici predložil državni proračun (budget) za l. 1866, rekši, da je ta proračun sestavljen kakor prejšnji; skupni dohodki so prevdarjeni nekoliko čez 512 milij., stroški blizu na 542 milij., primanjkava znaša tedaj za prihodnje leto 29 milijonov. Minister obeta, ako zbornica vzame ta proračun v obravnavo, da bo skušalo privarovati kolikor bo le mogoče. Zbornica je sprejela proračun; al pa ga bo vzelaže zdaj v prevdarek, se bo kazalo v prihodnjih sejah, ker od mnogo strani se sliši, da nekteri poslanci se bojo na vso moč branili, da bi državni zbor denarstvene zadeve že toliko časa naprej dal iz rok; to več tudi ministerstvo, in zato je deržavni minister unidan povabil kakih 100 poslancov v razgovor, da sliši, kako in kaj. Prihodnje seje bojo tedaj sila važne.

— Začasni odbor dunajske čitavnice pod imenom „slovanske besede“ sklicuje občni zbor na 25. t. m., da se voli predsednik in 16 odbornikov. Kakor se „Dombranu“ piše, nameravajo v Beču stanujoči Hrvati si napraviti „hrvaško družbo.“ Zakaj neki zdaj, ko se ravno ustanovlja „slovanska beseda“? — Hrvatski dvorni kancelar je došel 20. t. m. zopet v Beč iz Zagreba, kjer je bival nekoliko dni o zadevah deželnega zpora. Sliši se, da okoli 15. marca se razpišejo volitve in da v sredi maja se začne deželni zbor. — O ogerskem deželnem zboru se govorí, da vlada pripravlja slovesen razglas. Ker je obsodba Almassy-a in njegovih tovaršev potrla vso ogersko deželo tako, da so nehale pustne veselice, je „Wien. Zeit.“ prinesla razloge ostre sodbe, po katerih se kaže, da so obsojenci nameravali Ogersko spuntati že l. 1863, se združiti s puntom poljskim, laškim itd. — Cesar Napoleon je tedaj govoril, ko je odprl senat in zakonodajavni zbor. Al govoril je o unanjih in notranjih zadevah tako, da ni ničesa rekel; vsaka stranka si jemlje iz govora, kar ji je draga. — Imenitni

kardinal Wieseman na Angležkem, o ktem so nekteri celo mislili, da utegne kadaj papež biti, je umrl v 62. letu svoje starosti.

Denarni zapisnik Matičini.

Naslednji gospodje so še za prvo leto poslali in sicer:	
Gospod Kobler Alojzi, zemljišni posestnik v Litii,	10 gold. — kr.
kot ustanovnik	
Iz Zagreba so poslali po gosp. Francetu Erjavcu	10 gold. — kr.
kot ustanovniki:	
Gospod Bogović Mirko	10 " — "
Concilia Ivan, trgovec	10 " — "
" Jelovšek Martin, kr. prof. više realke za letni donesek:	10 " — "
" Pagon Anton, oficjal pri računstvu	2 " — "
" Bučar Josip, " " "	2 " — "
" Novak Anton, pristav financ.	2 " — "
" Velikajne Anton, odvet. koncipient	2 " — "
" Weiss France, kavanar	2 " — "
" Trnovec Matevž, pravnik	2 " — "
Gospod Samasa Anton, hišni posestnik in podnačelnik hranilnice ljublj., kot ustan.	50 " — "
" Ulčar Blaž, fajmošter v Novi Oselci, za letni donesek	2 " — "
" Jeran Luka, duh. pomočnik v Trnovem, kot ustanovnik	15 " — "
Gospod Janez Lipold, župan v Mozirji, pošlje za svojega sina gosp. Jožeta, posestnika v Mozirji, kot ustanovnika	10 " — "
in gosp. Janeza, duhovnika ta čas v Beču v viši duhovšnici, kot ustanovnik	10 " — "
Gospod Šribar Janez, kaplan na Ljubnem, kot ustanovnik	10 " — "
" Krulec Jožef, veliki logar in posestnik na Ljubnem, za letni donesek	2 " — "
" Budna Jožef, župan na Ljubnem pri Celji, za letni donesek	2 " — "
" Božidar Blaž, trgovec v Mozirji, za l. d.	2 " — "
" Novak J. Kr., korar v Ljublj., kot ust. Heidrich Dragotin, zakristan, korvikar in katehet pri stolni cerkvi v Ljubljani, kot ustanovnik	10 " — "
" Holzapfel Ignaci, dekan v Ribnici	10 " — "
	Skupaj 185 gold. — kr.

Če se k temu prišteje, kar so kazale zadnje „Novice“, namreč . . . . . 9744 , , 84 ,
se vidi, da je „Matica“ prejela od udov prvo leto . . . . . 9929 gold. 84 kr.

V Ljubljani 19. februarja 1865. Dr. Jer. Zupanec.

Kursi na Dunaji

21. februarja 1865.

v novem denarji.

Državni zajemi ali posojila.	Druge obligacije z lotrijami.
5% obligacija od leta 1859 v novem dnar. po 100 g. g.	Kreditni lozi po g. 100. g. 128.20 4½ % Tržaški lozi po 100 , , 111.00
5% nar posojilo od l. 1854 ,	79.20 5% Donavsko-parabrod-
5% metalike	72.35 ski po g. 100 . . . . . 86.00
4½ % "	64.00 Knez Esterhazy. po g. 40 , , 103.00
4% "	42.25 Knez Salmovi po g. 40 , , 31.75
3% "	35.00 Knez Palfyovi po g. 40 , , 29.50
2½ % "	56.50 Knez Claryovi po g. 40 , , 27.25
1% "	— Knez St. Genoisovi po g. 40 , , 29.25
	Knez Windischgrätz. po g. 20 , , 17.50
	Grof Waldsteinovi po g. 20 , , 19.50
	Grof Keglevičevi po g. 10 , , 14.50
	Budimski . . . po g. 40 , , 27.00

Obligacije zemljišn. odkupa.

(po 100 gold.)

5% doljno - avstrijanske g.	89.25
5% ogerske	74.75
5% hrvaške in slovanske ,	73.25
5% krajske, štajarske, koroške, istrijanske	89.00

Cesarske krone . . . . g.	15.40
Cesarski cekini	5.34
Napoleondori 20 (frankov) ,	9.03
Souvraindori	16.30
Ruski imperiali	9.24
Pruski Fridrikdori	9.44
Angležki souvraindori	11.34
Louisdori (nemški)	—
Dohodkine oblg. iz Komo ,	17.50
Srebro (ažijo)	12.15

bil ranjki doživel še prihodnje leto, bi bil obhajal 50-letnico svojega doktorstva. Naj v miru počiva!

— Gosp. Andrej Lenče, po domače Gosposec, znani veliki posestnik v Lavrici, je v 75. letu svoje starosti danes (28. t. m.) umrl.

— Drugi zopet z mnozimi in mnogovrstnimi stavki bogato obdarjeni zvezek A. Lukšičevega časopisa „Slavische Blätter“ je prišel na svetlo. Drugi pot več o njem.

— („Neue freie Presse“ in pa 5 trnov v pēti nemškutarske stranke.) Imeli smo že več časa mir; zdaj so ga zopet dopisniki znanih listov začeli kaliti. Unidan je „Triest.“ rogovilila, zdaj rogovili dunajska nova „Presse.“ Gosp. dr. Toman je s krepko besedo v včerajšnjem „Triglavu“ zavrnil nesramno početje. Da naši bravci vedo, kaj neki je zopet trn v pēti nemškutarjem tukajšnjim, ki so svoj žolc izlili v „Neue freie(!) Presse“, jim povemo hudih 5 trnov. En trn v pēti jim je, da dr. Toman pride v Ljubljano, — on, ki je strah in groza nasprotnikom pravične domače stvari, jim bo prehudo presedal v glavnem mestu. Tako se ima tolmačiti lažnjičko zvita dopisnikova beseda „nicht jene Freude.“ Drug hud trn jim je, da po vsi domovini visokocenjeni mož plemenitega stanú, v resnici ljubljenc naroda, gosp. baron Anton Zois na čelu stoji „Matici“, kteri daruje svojo veljavno podporo, kakor je nekdaj Žiga Zois neumrljivega imena se ves daroval domovini. Tretji trn jim je velikodušni dar, ki ga je Matič poklonila hranilnica naša. Tega nikakor ne morejo rogovileži pogoltniti. Če bi bila hranilnica jim darovala za napravo „Narrenabenda“ kaj, oj, to bi bil srborit krik v Izraelu! Četrtri trn jim je „Triglav“, ker v njem vidijo šibo, ktera je zmiraj namočena, neporedneže v njihovem jeziku šeškati. Peti trn pa jim je po omenjenem dopisu to, da se tako veselo razcveta narodna stvar in da čedalje bolj veljavni možaki priznavajo, da ne zahtevajo Slovenci celo nič drugega kakor to, da v Avstrii, kteri so bili in bodo vseskozi zvesti in verni sinovi, so ravnopravni z družimi narodi. Oni želijo omike naroda svojega, ker brez omike ni naroda, je le kùp ljudí; al omika mora le tedaj biti, ako tudi narod veljavo ima v javnem življenju; prvi pogoj temu pa je, da njegov jezik ima vse pravice omikanega naroda — in to so Slovencev „weiter greifende Tendenzen“ očitno izrečene v peticiji njih z 22.000 podpisih. Edino, kar je resnično v „Pressinem“ dopisu je to, da pravi, da se obnašajo narodnjaki zdaj tako, „kakor da bi stali pod višo protekcijo.“ Da! to je istina, da stojijo pod višo protekcijo, prav pod najvišo protekcijo — pod protekcijo postave! S prestola Njih Veličanstva presvitlega cesarja je narodom avstrijskim slovesno oklicana ravnopravnost — in to je Slovencev najviša protekcija! Tej zaupamo in te se držimo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Na političinem polji se pretekli teden ni pripetilo nič posebno važnega. — Zbornica poslanec v dunajskem državnem zboru se še ni lotila pretresovanja denarstvenega; ministerstvo in večina denarstvenega odbora pa ste si čedalje bolj navskriž. Nič se sedaj ne vé, kako se bo izkuhala ta stvar; govorí se po časnikih, da nekoliko poslanec hoče stopiti iz zbora. — Zbornica gospôska se ne sklada s zbornico poslanec o davku za žganje. — Za vsako deželo, po kteri gré železnica, je važen predlog nove postave, po kteri naj železnica polovico tistega davka, ki ga odrajuje od svojih dohodkov, plačuje tistim občinam (s ose-

s kam), skozi ktere gré. Dozdaj se steka ves denar le na Dunaj. — Med cesarskimi rudnikami, ki jih hoče ministerstvo prodati, da si nekoliko pomaga iz denarne zadrege, so tudi Št. Stefan in Ivanica na Štajarskem in Idrija na Kranjskem. — „Slovanska beseda“ na Dunaji je imela 25. t. m. občni, precej viharni zbor; grof Črnin je bil izvoljen predsednik; izmed Slovencev pa g. P. Kozler za odbornika. — Zbornica kupčijska v Gradcu je prosila deželnega odbora, naj se potegne zato, da revni štajarski kmetje, ki nimajo denarja, naj bi plačali letos svoj davek s žitom, senom ali z drugimi pridelki. — V Zagrebu so zasačili sleparja v ženski obleki, ki je izdajal ponarejene bankovce po 5 in 1 gold. in papirnate desetice. — V Padovi so zaprli 14 študentov in 11 delavcev, ki so obstali, da so delali za punt. Vseučelišče je zaprto. — O Šlesvik-holštajnskih homatijah ste si vlada pruska in avstrijska tako navskriž, da se bote brž ko ne do dobrega razdrle. — Kraljica španska je tričetrt svojega premoženja darovala deželi. — V Ameriki so se razbile obravnave za mirno spravo med severno in južno državo; iznova bo tedaj tekla bratovska kri na bojišču! — Cesarstvo mehikansko je v hudih stiskah. Ker je vlada ukazala, da cerkveno premoženje je državno premoženje, ji nasprotuje duhovščina na vso moč; mnogi glavarji vojskovodji, ki so se že podvrgli cesarju, se iznova puntajo.

Denarni zapisnik Matičini.

Naslednji gospodje so še za prvo Matičino leto poslali svoje doneske kot ustanovniki:

Gospod Bürger Ljudevit,	trgovec v Ljubljani .	10 gold. — kr.
„ dr. Zupančič Franc,	advokat v Ljubljani	10 " — "
„ dr. Zupan Jožef,	deželni odbornik in ad-	10 " — "
„ vokat v Ljubljani		10 " — "
„ Bernik Lorenc,	duh. pomočnik na Vačah	10 " — "
„ Sorglechner Jožef,	kaplan v Trebovljah	10 " — "
za letni donesek:		
„ Petrič Janez,	svetovavec pri c. kr. dež.	2 " — "
„ sodnii v Ljubljani		2 " — "
„ Košmerl Anton,	kaplan v Cerkljah . .	2 " — "
„ Povše France,	duhovni pastir v Črem	2 " — "
„ Vrhu nad Polhovim Gradcem		2 " — "
„ Kalan Matija,	posestnik na Godešičah .	2 " — "
58 gold. — kr.		

S temu, kar so kazale zadnje „Novice“, namreč 9929 „ 84 „ Skupaj 9987 gold. 84 kr.

V Ljubljani 19. februarja 1865. Dr. Jer. Zupanec.

Listnica vredništva. Gosp. M. S. v D: Naj se le seka.

Kursi na Dunaji 28. februarja.

5 % metaliki 71 fl. 50 kr. Ažijo srebra 11 fl. 35 kr.
Narodno posojilo 79 fl. — kr. Cekini 5 fl. 32 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 25. februarja 1865.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 3 fl. 75. — banaške 3 fl. 75. — turšice 3 fl. 2. — soršice 2 fl. 7. — rež 2 fl. 60. — ječmena 2 fl. 54. — prosa 3 fl. 2. — ajde 2 fl. 90. — oves 1 fl. 85.

Loterijne srečke:

V Gradeu } 25. febr. 1865: 70. 16. 13. 4. 5.
na Dunaji } na Dunaji 44. 19. 57. 42. 21.

Prihodnje srečkanje v Gradeu in na Dunaji 11. marca.